Europees Parlement
2024-2029

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2025/2183(INI)

20.11.2025

ONTWERPVERSLAG

over het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid: prioriteiten op het vlak van werkgelegenheid en sociaal beleid – jaarverslag 2026
(2025/2183(INI))

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

Rapporteur: Nela Riehl

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid: prioriteiten op het vlak van werkgelegenheid en sociaal beleid – jaarverslag 2026

(2025/2183(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,

– gezien de artikelen 9, 121, 148 en 149 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

– gezien de Europese pijler van sociale rechten (EPSR), die op 17 november 2017 door de Raad, het Parlement en de Commissie is afgekondigd en ondertekend,

– gezien de mededeling van de Commissie van XX november 2026 over de jaarlijkse duurzamegroeianalyse 2026,

– gezien het voorstel van de Commissie van XXX 2026 voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid van de Commissie en de Raad,

– gezien de aanbeveling van de Commissie van XXX 2026 voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone,

– gezien het verslag van de Commissie van XXX 2026 getiteld “Waarschuwingsmechanismeverslag 2025”,

– gezien de mededeling van de Commissie van XX november 2025 getiteld “Ontwerpbegrotingsplannen 2026: Algemene beoordeling”,

– gezien het verslag van Mario Draghi getiteld “The future of European competitiveness”, gepubliceerd in september 2024,

– gezien het verslag van Enrico Letta over de toekomst van de eengemaakte markt, getiteld “Much more than a market”, gepubliceerd in april 2024,

– gezien het verslag van de Groep op hoog niveau over de toekomst van de sociale bescherming en de verzorgingsstaat in de EU, gepubliceerd in januari 2023,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A10-0000/2025),

A. overwegende dat in juni 2025 het werkloosheidspercentage in de EU 5,9 % bedroeg, terwijl de jeugdwerkloosheid met 14,7 % hoog blijft; overwegende dat hogere werkgelegenheidsniveaus niet altijd gepaard gaan met arbeidskwaliteit, loonsverhogingen en productiviteitswinsten;

B. overwegende dat het Europees Semester een centraal instrument blijft voor de coördinatie van het economisch, begrotings-, werkgelegenheids- en sociaal beleid in de hele EU, en dus een kans biedt om sociale, ecologische en intergenerationele rechtvaardigheid systematischer in de macro-economische governance te integreren;

C. overwegende dat 21 % van de EU-bevolking in 2024 met armoede of sociale uitsluiting werd bedreigd; overwegende dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt bij de verwezenlijking van de doelstelling om het aantal kinderen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd tegen 2030 met vijf miljoen te verminderen;

D. overwegende dat de klimaatverandering en de vernietiging van het milieu de ongelijkheid vergroten en de meest kwetsbare groepen treffen; overwegende dat de transitie naar klimaatneutraliteit naar verwachting ongeveer 2,5 miljoen extra banen zal opleveren;

E. overwegende dat de druk op de huisvestingskosten en de hoge energieprijzen een aanzienlijke last vormen voor huishoudens, maar het huisvestingsbeleid vaak ondervertegenwoordigd is in de landspecifieke aanbevelingen;

F. overwegende dat de EU te kampen heeft met een aanhoudend tekort aan werknemers en vaardigheden, als gevolg van een aantal factoren, waaronder slechte kwaliteit van banen;

G. overwegende dat uit gegevens blijkt dat in de meeste lidstaten meer inspanningen nodig zijn om de doelstelling te halen dat 60 % van de volwassenen tegen 2030 onderwijs of een opleiding volgt; overwegende dat de geïntegreerde aanpak van beleidscoördinatie binnen het Europees Semester het kader biedt voor de noodzakelijke investeringen in de ontwikkeling van menselijk kapitaal en onderwijs- en opleidingsstelsels;

H. overwegende dat de extra investeringsbehoeften in sociale infrastructuur worden geraamd op 192 miljard EUR per jaar, onder meer voor betaalbare huisvesting, gezondheidszorg en langdurige zorg, onderwijs en een leven lang leren[1]; overwegende dat er meer moet worden gedaan om de kloof op het gebied van sociale investeringen in de EU alsook het economische rendement van sociale investeringen te meten;

1. benadrukt het concurrentievoordeel van investeringen in het sociale model van de EU; dringt erop aan dat de aanbevelingen van de Groep op hoog niveau over de toekomst van de sociale bescherming en de welvaartsstaat, alsook de aanbevelingen van de verslagen van Letta en Draghi, worden geïntegreerd in het proces van het Europees Semester; is ingenomen met de integratie van de EPSR in het kader voor economische governance en verzoekt de lidstaten gebruik te maken van de mogelijkheid om de aanpassingsperiode voor investeringen in de EPSR-prioriteiten te verlengen; dringt erop aan dat het geïntegreerde governancekader tot uiting komt in de interne processen van de EU-instellingen, waarbij hun economische en sociale organen in gelijke mate worden betrokken;

[1] Werkdocument van de diensten van de Commissie van 27 mei 2020 getiteld “Identifying Europe’s recovery needs” (SWD(2020)0098) bij de mededeling van de Commissie getiteld “Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie” (COM(2020)0456).

2. is van mening dat de Commissie en de Raad hun inspanningen moeten opschroeven om de EPSR toe te passen; verzoekt de doelstellingen van het EPSR-actieplan centraal te stellen in het Europees Semester door ze als benchmarks op te nemen in de beoordelingen van het Europees Semester;

3. is ingenomen met de ambitie van de Commissie om armoede tegen 2050 uit te bannen en met haar voornemen om wetgeving voor hoogwaardige banen voor te stellen; benadrukt de noodzaak van samenhang tussen het Europees Semester, de follow-up van het EPSR-actieplan en deze toekomstige instrumenten, met meetbare doelstellingen en bijbehorende landspecifieke aanbevelingen;

4. is ingenomen met de permanente opname van het kader voor sociale convergentie in het Europees Semester; benadrukt het belang ervan, samen met het sociaal scorebord, voor het in kaart brengen van risico's en het volgen van de vooruitgang op het gebied van opwaartse sociale convergentie;

5. herinnert eraan dat sociale investeringen een positief effect kunnen hebben op de economische groei, de productiviteit en het concurrentievermogen, waardoor ook de houdbaarheid van de begroting wordt ondersteund en opwaartse sociale convergentie wordt bevorderd; verzoekt de Commissie en de Raad sociale investeringen te beschouwen als de basis voor duurzame groei;

6. benadrukt dat het plan voor betaalbare huisvesting van de Commissie beter moet worden geïntegreerd in het Europees Semester, met een sterkere nadruk op betaalbare, duurzame en fatsoenlijke huisvesting in de landspecifieke aanbevelingen; herinnert de ondertekenaars van de Verklaring van Lissabon over het Europees platform voor de bestrijding van daklоosheid aan de doelstelling om daklоosheid tegen 2030 uit te bannen;

7. benadrukt dat investeringen in onderwijs, bijscholing en omscholing een strategische sociale investering zijn die op lange termijn rendement oplevert voor het concurrentievermogen en de cohesie;

8. benadrukt dat intergenerationele rechtvaardigheid een structureel onderdeel van het Europees Semester moet worden; verzoekt de Commissie om, als onderdeel van haar strategie voor intergenerationele rechtvaardigheid, indicatoren voor het welzijn van jongeren, toegang tot hoogwaardige banen, betaalbare huisvesting, onderwijs en vaardigheden op te nemen in het beoordelingskader van het Europees Semester, en de langetermijneffecten van begrotings- en hervormingsaanbevelingen systematisch te evalueren;

9. erkent dat de lidstaten zich ertoe hebben verbonden tot 2035 jaarlijks 5 % van het bbp te investeren in essentiële defensiebehoeften en daarmee verband houdende veiligheidsuitgaven, onder meer door de activering van de nationale ontsnappingsclausule; benadrukt dat dergelijke uitgaven in het kader van het Europees Semester op gecoördineerde wijze moeten worden gepland;

10. merkt op dat de aanbevelingen van het Europees semester in 2026 een essentiële rol zullen spelen bij het opstellen van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; is van mening dat hervormingen en investeringen moeten worden geselecteerd op basis

van de efficiëntie en doeltreffendheid waarmee zij gevolg geven aan de relevante landspecifieke aanbevelingen;

11. is voorstander van een democratischer proces van het Europees Semester, waarin het Parlement nauw betrokken is bij het vaststellen van de prioriteiten voor het economisch beleid en het nemen van besluiten op het gebied van economisch bestuur; dringt aan op de systematische betrokkenheid van de sociale partners, maatschappelijke organisaties en regionale en lokale actoren bij het proces van het Europees Semester;

12. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.